

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ “АНГЕЛ КЪНЧЕВ”

ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КОНСПЕКТ ПО УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА ЕКОЛОГИЧНО ПРАВО

1. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПРАВНАТА ПОЛИТИКА ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- 1.1. Екологични проблеми на съвременното общество
- 1.2. Околна среда и устойчиво развитие
- 1.3. Основни насоки на съвременната екологичната политика
- 1.4. Основни принципи на правната политика по опазване на околната среда

2. ПРЕДМЕТ И СИСТЕМА НА ЕКОЛОГИЧНОТО ПРАВО

- 2.1. Специфика на правоотношенията в сферата на ООС
- 2.2. Предмет и система на ЕП
- 2.3. Източници на ЕП

3. ИСТОРИЧЕСКИ ПРЕДПОСТАВКИ И СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ЕКОЛОГИЧНОТО ПРАВО

- 3.1. Възникване и обособяване на природозашитното законодателство
- 3.2. Възникване и обособяване на екологичното право
- 3.3. Съвременни тенденции в развитието на екологичното право

4. СПЕЦИФИКА И ХАРАКТЕРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЕКОЛОГИЧНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

- 4.1. Екологичното законодателство като специфичен отрасъл от действащото право
- 4.2. Конституционноправни основи на екологичното законодателство
- 4.3. Екологичното законодателство и международните стандарти
- 4.4. Съвременни тенденции в развитието на екологичното законодателство

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- 5.1. Общи принципи на управление на околната среда
- 5.2. Конституционноправни основи на управлението на околната среда
- 5.3. Устройствени принципи на законодателството по опазване на околната среда
- 5.4. Централизация и децентрализация на управлението на околната среда.

6. ПРАВОМОЩИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ОРГАНИ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- 6.1. Правомощия на НС по ООС
- 6.2. Правомощия на МС по ООС
- 6.3. Правомощия на местната администрация по ООС

7. ПРАВОТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- 7.1. Обща характеристика на правото на информация
- 7.2. Конституционно-правни гаранции на правото на информация
- 7.3. Законодателна уредба на правото на информация
- 7.4. Общественото мнение за правото на информация

8. МОНИТОРИНГ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

- 8.1. Правна уредба на мониторинга
- 8.2. Принципи на ОВОС
- 8.3. Правна уредба на ОВОС

9. ЮРИДИЧЕСКА ОТГОВОРНОСТ ЗА НАРУШЕНИЯ НА ЕКОЛОГИЧНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

- 9.1. Същност на юридическата отговорност
- 9.2. Видове юридическа отговорност
- 9.3. Специфика на юридическата отговорност в екологичното законодателство

10. ПРАВОТО НА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ПРИРОДНИТЕ

РЕСУРСИ

- 10.1. Право на собственост и право на природоползване
- 10.2. Конституционноправна защита на обектите – изключителна държавна собственост

10.3. Особени правни режими върху природните ресурси

11. ПРАВЕН РЕЖИМ И ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА, ВОДИТЕ И ПОЧВИТЕ

- 11.1. Опазване на въздуха от замърсяване
- 11.2. Опазване на водите от замърсяване
- 11.3. Опазване на почвите от замърсяване

12. ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ, ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

- 12.1. Правен режим на горите
- 12.2. Правен режим на защитените територии
- 12.3. Опазване на биологичното разнообразие

13. МЕЖДУНАРОДНИ АКТОВЕ В СФЕРАТА НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- 13.1. Конституционноправно признаване на приоритета на международните договори
- 13.2. Регламенти и Директиви на ЕС в сферата на ООС
- 13.3. Хармонизиране на законодателството

ЛИТЕРАТУРА:

A. ОСНОВНА:

1. Конституция на РБългария
2. Закон за опазване на околната среда
3. Закон за чистотата на атмосферния въздух
4. Закон за биологичното разнообразие
5. **Мантарова, А.** (ред.) Измерения на екологичната култура.С., 2012.
6. **Наумова, Ст.** Основни въпроси на екологичното право. С., БАН, 2012 г.
7. **Наумова, Ст.** Екологичната политика на ЕС и отражението ѝ в националното законодателство.(В)Измерения на екологичната култура.С., 2012.
8. **Наумова, Ст.** Правни проблеми на опазване на околната среда в контекста на европейската екологична политика. (В:)Европейското бъдеще на България. Правни аспекти. С., УНСС, 2013.
9. **Наумова, Ст.** Емпирични характеристики на екологичното законодателство в контекста на европейските стандарти. - Правна мисъл, №1/2002 г.
10. **Пенчев Г.** Екологично право. Специална част.С., Изд. "Фенея", 2012
11. **Пенчев Г.** Право на информация за състоянието на околната среда в РБългария С., 1995;

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА:

1. **Наумова Ст.**, Правно-социологически проблеми на опазване на биологичните ресурси в РБългария. (В:) Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие.С., 1994.
2. **Фрийбърг, Дж.** Европейско правозащитно законодателство и неговото значение за България. (В:) Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие.С., 1994.
3. **Наумова Ст.**, Правно-социологически проблеми на защита на гражданите в екологично застрашени райони. Екоспектър, N 2/3, 1992.
4. **Наумова Ст.** Правно-социологически проблеми на екологичното законодателство. Правна мисъл, №1/1999.

Русе, Януари 2013 г.

Съставител: проф. Стефка Наумова